

Сесия 1 за дисциплина “Операционни системи”, СУ, ФМИ, 28.06.2020 г.

Теоретични задачи за СИ:

Задача 1. Множество паралелно работещи копия на всеки от процесите P и Q изпълняват поредица от две инструкции:

process P	process Q
p_1	q_1
p_2	q_2

Осигурете чрез семафори синхронизация на P и Q, така че поне една инструкция p_1 да се изпълни преди всички q_2, и поне една инструкция q_1 да се изпълни преди всички p_2.

Задача 2. Опишете накратко основните комуникационни канали в ОС Linux. Кой канали използват пространството на имената и кои не го правят?

Примерни решения

Задача 1. За двете искани в условието синхронизации използваме два семафора – `t1` и `t2`, инициализираме ги с блокиращо начално състояние:

```
semaphore t1,t2
t1.init(0)
t2.init(0)
```

Добавяме в кода на процесите `P` и `Q` синхронизиращи инструкции:

```
process P                process Q
  p_1                    q_1
  t1.signal()           t2.signal()
  t2.wait()             t1.wait()
  t2.signal()           t1.signal()
  p_2                    q_2
```

Произволна инструкция `q_2` ще се изпълни, след като изпълняващото я копие на процеса `Q` премине бариерата `t1.wait()`. Бариерата ще се отпусти след изпълнението от поне едно копие на `P` на ред `t1.signal()`, който следва инструкция `p_1`.

Копията на `Q` изпълняват поредица `t1.wait()`, `t1.signal()`. Така семафорът `t1` ще събуди всички приспани други копия на `Q` и ще осигури завършването им.

Аналогично, произволна инструкция `p_2` ще се изпълни след първото изпълнение на ред `t2.signal()` в някое копие на `Q`, който следва инструкция `q_1`.

Забележка: Някои студенти забелязаха, че може да настъпи преплъване на брояча на някой семафор. Това зависи от реализацията на семафора, особено ако брояча се пази в 16 или 32-битово цяло число. Те предложиха по-фино решение, за което даваме до 8 точки бонус:

Задача 1. прецизно решение За двете искани в условието синхронизации използваме два брояча, два семафора – **t1** и **t2** и мутекс **m**, инициализираме ги така:

```
semaphore t1,t2,m
t1.init(0)
t2.init(0)
m.init(1)
int c1=0, c2=0
```

Добавяме в кода на процесите **P** и **Q** синхронизиращи инструкции:

```
process P                process Q
p_1                      q_1
m.wait()                 m.wait()
if c1=0                  if c2=0
    c1=1                  c2=1
    t1.signal()           t2.signal()
m.signal()                m.signal()
t2.wait()                 t1.wait()
t2.signal()               t1.signal()
p_2                      q_2
```

В това решение след изпълнението на **p_1** семафорът **t1** се вдига само веднъж, при първото преминаване през тази критична секция.

Охраняваме броячите с мутекс, но дори да не го направим, броят на паралелно работещи копия, които ще вдигнат семафора е малък и няма да препълни брояча на съответния семафор.

Задача 2. Основните комуникационни канали в ОС Linux са тръба (pipe), именувана тръба (fifo), връзка процес-файл и конекция (изградена с механизма socket).

Всички, освен обикновената тръба, използват пространството на имената.

Именуваната тръба се ползва рядко, ако не я споменете, не губите точки.

Операциите за ползване на канала са общи – read(...), write(...), close().

Специфични са извикванията за изграждане на различните видове канали.